27. Festiwal Filmu Niemego: Kontinuum

2026-11-03

27. Festiwal Filmu Niemego rozpocznie się w czwartek, 12 listopada. Tegoroczna edycja wydarzenia odbywa się pod hasłem Kontinuum, a w programie są przełomowe filmy nieme, które pozostają żywym źródłem inspiracji dla współczesnych twórców. Festiwal potrwa do 15 listopada.

Krakowski Festiwal Filmu Niemego to najstarszy w Polsce przegląd filmów niemych, którym towarzyszy muzyka wykonywana na żywo. Hasło przewodnie tegorocznej edycji Festiwalu – Kontinuum – przypomina, że historia kina to wieczny cykl powracających inspiracji. Współcześni reżyserzy i artyści wracają do minionych epok i nurtów, składając hołd przełomowym twórcom i wchodząc w dialog z ich arcydziełami. Kino dawne i współczesne stają się dla siebie niczym zwierciadlane odbicia – prowadzą ze sobą dialog ponad czasem, wzajemnie się oświetlając i dopełniając. 27. Festiwal Filmu Niemego to szansa, by na nowo odkryć kanon kina niemego, który nieustannie rezonuje w dzisiejszej kulturze. Tym bardziej, że wszystkim pokazom towarzyszyć będzie muzyka na żywo.

Pierwszy festiwalowy seans odbędzie się w czwartek, **12 listopada**. O godzinie 18.00 wyświetlony zostanie polski film „Ludzie bez jutra”, który przez wiele lat był uznawany za zaginiony. Sensacyjne odkrycie, jakiego w niemieckich archiwach dokonali Kamil Stepan i Jerzy Maśnicki, sprawiło, że historię tragicznego romansu z przełomu wieków można ponownie zobaczyć na kinowym ekranie. Muzykę na żywo wykona zespół Hańba!, łączący historyczne inspiracje muzyczne międzywojennej Polski ze współczesnością.

Oficjalna inauguracja Festiwalu odbędzie się tego dnia o 20.45. Filmem otwarcia jest komedia „Człowiek z kamerą”, w której w rolę nieporadnego kamerzysty wciela się niezapomniany „komik z kamienną twarzą” – Buster Keaton. O oprawę muzyczną seansu zadba zespół hoshii, założony przez saksofonistę Kubę Więcka. Ich muzyka wymyka się jazzowym ramom, mieszając hip-hop, elektronikę i nowoczesne brzmienia.

Festiwalowy piątek to pokazy dwóch filmów, które wniosły do kina nastrój grozy i niesamowitości. Na pierwszym seansie tego dnia będzie można zobaczyć film „Upadek domu Usherów”, wyreżyserowany przez Jeana Epsteina na podstawie prozy Edgara Allana Poe. To oniryczna opowieść o mężczyźnie, który obsesyjnie maluje portret swojej żony. Podczas seansu na żywo zagra trio Eta Hox x Pruski x Kateryna Ziabliuk, które łączy ambient, elektronikę i spontaniczną improwizację. Drugi piątkowy pokaz to okazja, by na kinowym ekranie zobaczyć film „Zmęczona śmierć” – pierwszy ważny tytuł w dorobku Fritza Langa, który później zapisał się w historii kinematografii dzięki takim dziełom, jak „Nibelungi” (1924), „Metropolis” (1927) czy „M - Morderca” (1931). Wystąpi duet Zima Stulecia, czyli muzyka oscylująca wokół melancholijnej elektroniki, łącząc techno z elementami house’u.

W programie na sobotę są trzy seanse z muzyką na żywo. Dzień rozpocznie się od pokazu zestawu krótkich filmów, które na początku XX wieku wyszły spod ręki pierwszej znanej reżyserki filmowej - Alice Guy. W zestawie są zarówno baśniowe i fantastyczne opowieści, pełne gagów sceny komediowe oraz wzruszające miniatury, jak i formalne eksperymenty z obrazem i dźwiękiem. Muzyczny

akompaniament zapewni Jagodna – pianistka z klasycznym wykształceniem, której autorskie kompozycje wykraczają poza muzykę poważną i łamią gatunkowe podziały. Na kolejnym sobotnim seansie zostanie wyświetlony monumentalny film „Nietolerancja” w reżyserii D. W. Griffitha, który ukazuje szeroką panoramę ludzkich doświadczeń, opowiadając o uprzedzeniach i hipokryzji na przestrzeni wieków. Muzykę na żywo wykona Fraś Vinci Duo – duet szukający autentycznych brzmień, czerpiąc inspirację z muzyki klasycznej. Trzeci dzień Festiwalu zamknie pokaz najstarszej zachowanej pełnometrażowej animacji autorstwa Lotte Reiniger. Zrealizowany na kanwie „Baśni tysiąca i jednej nocy” film „Przygody księcia Achmeda” został zrealizowany za pomocą unikalnej techniki animacji wycinankowej. Do filmu zagra Magda Drozd – kompozytorka, skrzypaczka i artystka dźwiękowa mieszkająca w Londynie i Zurychu, która łączy polski folk z ambientowymi dźwiękami.

Ostatni dzień Festiwalu otworzy pokaz prekursorskiego filmu „Student z Pragi”, który zwiastował styl i tematykę niemieckiego ekspresjonizmu. Mroczna opowieść w reżyserii Paula Wegenera i Stellana Rye’a ukazuje losy tytułowego studenta, którego zaczyna prześladować własny cień. Seansowi towarzyszyć będzie muzyka w wykonaniu zespołu ARS LATRANS Orchestra, który zaprezentuje nowatorskie, zaskakujące kompozycje w oryginalnym instrumentarium. Następna propozycja na niedzielę to awangardowy dokument Waltera Ruttmanna, który opowiada o jednej dobie z życia niemieckiej stolicy. „Berlin. Symfonia wielkiego miasta” to portret miasta-maszyny, którego rytm odzwierciedla miejską aktywność w różnych porach dnia. Do filmu zagra La Giang, który eksploruje różne odcienie muzyki – od klubowych brzmień, przez elektronikę, aż po hipnotyczny deep i progressive house.

Festiwal zamknie w niedzielę pokaz zestawu trzech arcydzieł francuskiej awangardy. Wyświetlony zostanie abstrakcyjny „Balet mechaniczny” wyreżyserowany przez kubistycznego malarza Fernanda Légera oraz dokument A propos Nicei – debiutancki film Jeana Vigo, który stanowi błyskotliwą satyrę na podziały klasowe we Francji pierwszych dekad XX wieku. W zestawie jest również film „Uśmiechnięta pani Beudet” autorstwa Germaine Dulac, czyli jeden z najwcześniejszych przykładów kina feministycznego. Na zakończenie Festiwalu zagra pochodzący z Irlandii Lullahush, którego utwory łączą lokalną tradycję muzyczną ze współczesną elektroniką.

Podczas festiwalowego weekendu w Kinie Pod Baranami odbędą się dwa wydarzenia specjalne dla młodej widowni. W sobotę licealiści i studenci spotkają się na wspólnym seansie niemej komedii „Generał”. Rozgrywający się w czasach wojny secesyjnej film stanowi opus magnum Bustera Keatona – „komika o kamiennej twarzy”, giganta filmowej burleski, króla błyskotliwych gagów i mistrza slapsticku. Będzie to specjalne wydanie dwóch dyskusyjnych cykli, które działają na co dzień w Kinie Pod Baranami pod nazwą Spotkania Młodych Amatorów Kina i Studencki Nocny Klub Filmowy. Przed seansem wszyscy widzowie wysłuchają prelekcji, a po filmie odbędzie się dyskusja dla licealistów i studentów.

W niedzielę najmłodsi widzowie Kina Pod Baranami wezmą udział w wyjątkowej odsłonie cyklu Baranki Dzieciom. Dzieci w wieku przedszkolnym będą mogły zobaczyć cztery krótkie animacje Lotte Reiniger i Carla Kocha. Za pomocą techniki wycinankowej twórcy przenoszą w nich na ekran historie znane z klasycznych baśni, takich jak „Calineczka” czy „Konik polny i mrówka”. Po pokazie odbędą się warsztaty teatru cieni, które poprowadzi aktorka Monika Filipowicz.

Magiczny Kraków

Dzień po zakończeniu Festiwalu odbędzie się wydarzenie celebrujące 130. rocznicę pierwszego pokazu filmowego na ziemiach polskich. 14 listopada 1896 roku w krakowskim Teatrze Miejskim – dziś im. Juliusza Słowackiego – odbył się pierwszy pokaz nowego wynalazku, kinematografu, który prezentował ruchome obrazy. Z tej okazji, w poniedziałek, 16 listopada, w tym samym miejscu odbędzie się uroczysty pokaz filmów niemych z muzyką na żywo. Pokazany zostanie pionierski film grozy Nosferatu Friedricha Wilhelma Murnaua oraz zestaw krótkich filmów braci Lumière, które wyświetlano na pierwszych pokazach kinowych w Europie. Muzykę na żywo wykona światowej klasy polski pianista Leszek Możdżer.

Pokazy programu głównego 27. FFN – z muzyką na żywo – odbędą się w sali widowiskowej Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha. Pokazy dla młodych widzów – w Sali Niebieskiej Kina Pod Baranami.

Wszystkie filmy będą wyświetlane z polskimi i angielskimi napisami.

Program dostępny jest na **stronie**.